

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 9 maja 2018 roku wydanym w sprawie I C 851/17 Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi oddalił powództwo Syndyka masy upadłości Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej Polska w upadłości z siedzibą w W. przeciwko J. W. o zapłatę i orzekł o kosztach postępowania.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 18 września 2014 roku pozwany zawarł umowę pożyczki ze (...) z siedzibą w W. na kwotę 30.000 zł na okres od 18 września 2014 roku do 17 września 2023 roku. Spłata miała następować w miesięcznych ratach płatnych zgodnie z harmonogramem w kwotach po 575,73 zł do 17-go dnia każdego miesiąca. Rata 555,73 zł powiększona była o składkę członkowską w kwocie 20 zł. Pożyczkodawca mógł wypowiedzieć umowę z 30-dniowym terminem wypowiedzenia i postawić po upływie tego terminu pożyczkę w stan natychmiastowej wymagalności, gdy pożyczkobiorca nie zapłacił w terminach określonych w umowie pełnych rat pożyczki za co najmniej dwa okresy płatności, po uprzednim wezwaniu pożyczkobiorcy listem poleconym do zapłaty zaległych rat w terminie nie krótszym niż 7 dni od daty otrzymania wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy. W dniu 21 grudnia 2015 roku powód skierował do pozwanego pismo zatytułowane „Powtórne wezwanie do zapłaty”, w którym wskazał wysokość zadłużenia przeterminowanego w kwocie 734,68 zł i wezwał do zapłaty w terminie nie krótszym niż 7 dni zastrzegając prawo do wypowiedzenia umowy w razie braku spłaty zadłużenia. Do pisma nie załączono dowodu doręczenia. W dniu 1 lutego 2016 roku powód reprezentowany przez (...) S.A. z siedzibą we W. wypowiedział umowę i wezwał pozwanego do zapłaty całej zaległości w kwocie 1.192,82 zł w terminie 30 dni. Postanowieniem z dnia 13 kwietnia 2016 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie ogłosił upadłość (...) z siedzibą w W..

Na gruncie tak ustalonego stanu faktycznego Sąd oddalił powództwo wskazując, iż obowiązująca między stronami umowa powielala zapis art. 14 ustawy z 2001 roku o kredycie konsumenckim, zgodnie z którym gdy konsument nie zapłacił w terminach określonych w umowie pełnych rat kredytu za co najmniej dwa okresy płatności, kredytodawca może wypowiedzieć umowę po uprzednim wezwaniu konsumenta, w trybie określonym w umowie kredytowej, do zapłaty zaległych rat lub ich części, w terminie nie krótszym niż 7 dni od otrzymania wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy. Termin wypowiedzenia umowy nie może być krótszy niż 30 dni. Sąd Rejonowy wskazał, iż w wezwaniu do zapłaty wskazano kwotę 734,68 zł zaś pełne raty kapitałowo – odsetkowe za dwa okresy wynosiły minimum 1111,46 zł (dwie raty po 555,73 zł) bądź 1151,46 zł (2x rata po 575,23 zł gdy jest powiększona o składkę członkowską). Ponadto powód nie wykazał, iż wezwanie do zapłaty zostało wysłane listem poleconym, co warunkowało skuteczność wypowiedzenia umowy. Sąd Rejonowy wskazał, iż zarzut nieskuteczności wypowiedzenia umowy był uzasadniony bowiem w momencie wezwania do zapłaty nie było zaległości odpowiadającej sumie rat za dwa pełne okresy płatności, zatem nie było podstaw do wypowiedzenia umowy. Ponadto brak dowodu doręczenia pozwanemu wezwaniu do zapłaty, które musiało być wysłane listem poleconym (wyrok z uzasadnieniem).

Apelację od powyższego wyroku wywiodła strona powodowa zaskarżając go w całości i zarzucając naruszenie przepisów postępowania tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego polegający na pominięciu przez sąd I instancji dowodu z dokumentu z dnia 22 grudnia 2015 roku w postaci potwierdzenia nadania korespondencji zawierającej wezwanie do zapłaty z dnia 21 grudnia 2015 roku, co miało bezpośredni wpływ na ustalenie stanu faktycznego oraz art. 328 § 2 k.p.c. polegające na całkowitym pominięciu w uzasadnieniu wyroku wskazania podstawy faktycznej rozstrzygnięcia tj. dowodów, na których oparł się sąd i przyczyn, dla których odmówił innym dowodom wiarygodności i mocy dowodowej w zakresie, w jakim uznał niezasadność wypowiedzenia umowy pożyczki z uwagi na rzekome niewskazanie przez skarżącego wysłania wezwania do zapłaty listem poleconym. Skarżący zarzucił także naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 65 § 1 i 2 k.c. w związku z pkt 31 Umowy pożyczki (kredyt konsumencki) nr (...) z dnia 18 września 2014 roku poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na dokonaniu błędnej wykładni oświadczeń woli stron złożonych w umowie oraz przyjęciu, iż użyty w tym punkcie zwrot należy rozumieć jako sumaryczna wartość pełnych rat za co najmniej dwa okresy płatności nie zaś jako nieuiszczenie co najmniej dwóch poszczególnych rat pożyczki w pełnej wysokości tj. wysokości wynikającej z harmonogramu spłaty. Skarżący w konkluzji wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez

uwzględnienie powództwa w całości i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. (apelacja).

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o oddalenie apelacji oraz zasądzenie od skarżącego na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (odpowiedź na apelację).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Sąd pierwszej instancji przeprowadził prawidłowo postępowanie dowodowe, na podstawie którego dokonał istotnych do rozstrzygnięcia sprawy ustaleń. Ustalenia te Sąd Okręgowy w Łodzi uznaje za prawidłowe i przyjmuje za własne. Sąd odwoławczy nie dostrzega potrzeby ponowienia dowodów dopuszczonych w postępowaniu pierwszoinstancyjnym oraz podziela ocenę ich wiarygodności wyrażoną przez sąd pierwszej instancji. Wówczas wystarczająca jest aprobatą dla stanowiska przedstawionego w orzeczeniu sądu pierwszej instancji (zob. m.in. postanowienie SN z dnia 22 lipca 2010 r., sygn. I CSK 313/09, niepubl.; wyrok SN z dnia 16 lutego 2005 r., sygn. IV CK 526/04, niepubl.; wyrok SN z dnia 20 maja 2004 r., sygn. II CK 353/03, niepubl.). Sąd Okręgowy w Łodzi podziela przedstawiony pogląd.

Odnosząc się do zarzutów apelacyjnych w pierwszej kolejności wskazać należy, iż zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów wyrażoną w art. 233 k.p.c. sąd orzekający ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie „wszechstronnego rozważenia zebranego materiału”, a zatem, jak podkreśla się w orzecznictwie, z uwzględnieniem wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, jak również wszelkich okoliczności towarzyszących przeprowadzaniu poszczególnych dowodów i mających znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności. Ramy swobodnej oceny dowodów są przy tym określone wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego oraz regułami logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. Skarżący, zarzucając naruszenie wskazanych wyżej granic swobodnej oceny dowodów, o której mowa w art. 233 § 1 k.p.c, powinien wykazać, że dokonana przez Sąd Rejonowy ocena zgromadzonych w sprawie dowodów jest wadliwa, oczywiście błędna, sformułowane przez Sąd wnioski nie wynikają z dowodów albo są z nimi sprzeczne, rozumowanie Sądu prezentuje się jako wewnętrznie niespójne albo nielogiczne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (por. wyrok SN z dnia 27.09.2002 r, II CKN 817/00, Lex nr 56906).

W sprawie niniejszej – co zasadnie wskazał już Sąd Rejonowy – całokształt materiału dowodowego wskazuje niezbicie na fakt, iż wypowiedzenie umowy zostało dokonane nieprawidłowo. Po pierwsze Sąd Okręgowy nie podziela poglądu, jakoby samo załączenie dowodu nadania wezwania do zapłaty oznaczało jego doręczenie, czemu zresztą kategorycznie zaprzecza pozwany. Brak zatem wymaganego przez postanowienia umowy doręczenia tego dokumentu. Po drugie jak podkreślił Sąd Najwyższy w przywołanym przez sąd I instancji wyroku z dnia 25 czerwca 2015 roku (V CSK 507/14) wezwanie do zapłaty, warunkujące dopuszczalność wypowiedzenia jest czynnością uprzednią w stosunku do wypowiedzenia. Najpierw więc musi powstać stan umożliwiający wypowiedzenie, czyli zaległość w płatności w rozmiarze co najmniej dwóch rat. Potem kredytodawca - chcąc skorzystać z prawa do wypowiedzenia - musi wezwać kredytobiorcę do zapłaty zaległości

w terminie nie krótszym niż 7 dni od otrzymania wezwania. Jeżeli na skutek wezwania kredytobiorca dokona wpłaty całej zaległości, oczywiście jest, że wypowiedzenie nie może nastąpić, mimo że wpłata, rozpatrywana w kategoriach terminów umownych, nastąpiła po terminie. Jeżeli dłużnik spłaci tylko część zaległości, powstaje wątpliwość, czy taka spłata, o ile zmniejszyła zaległość poniżej granicy dwóch pełnych rat, daje kredytodawcy prawo do wypowiedzenia

kredytu, inaczej rzecz ujmując – czy zaległość w wysokości dwóch pełnych rat jest przesłanką, która musi istnieć w chwili dokonywania wypowiedzenia, czy wystarczy, że istniała w momencie, kiedy kredytodawca wszczął procedurę zmierzającą do wypowiedzenia umowy. Kategoryczne sformułowanie pierwszego zdania art. 14 u.k.k. wskazuje na bezwzględny wymóg istnienia takiej zaległości w chwili wypowiedzenia. P stronie pozwanej nie istniała zatem zaległość odpowiadająca ww. warunkom.

Treść art. 328 § 2 k.p.c. określa z kolei konieczne elementy uzasadnienia każdego wyroku, podając, że powinno ono wskazywać podstawę faktyczną rozstrzygnięcia, a mianowicie ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Wskazać należy, że sposób sporządzenia uzasadnienia orzeczenia nie ma wpływu na wynik sprawy, ponieważ uzasadnienie wyraża jedynie motywy wcześniej podjętego rozstrzygnięcia. Z tego też względu zarzut naruszenia przepisu określającego warunki, które mają spełniać pisemne wywody Sądu może znaleźć zastosowanie w tych wyjątkowych sytuacjach, w których treść uzasadnienia orzeczenia sądu drugiej instancji uniemożliwia całkowicie dokonanie oceny toku wywodu, który doprowadził do wydania orzeczenia. Przeprowadzona przez Sąd Okręgowy kontrola zaskarżonego przez stronę powodową wyroku prowadzi do wniosku, iż Sąd Rejonowy sprostął wymaganiom wskazanym powyżej. Sąd I instancji poczynił ustalenia faktyczne w odniesieniu zarówno do twierdzeń pozwu jak twierdzeń pozwanego oraz załączonych do akt sprawy dokumentów.

Mając na uwadze niezasadność zarzutów apelacyjnych oraz jednocześnie brak ujawnienia okoliczności, które podlegają uwzględnieniu w postępowaniu odwoławczym z urzędu, apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

Zważywszy na wynik kontroli instancyjnej, o kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1800 tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego - § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 1668) w związku z § 2 pkt 5 oraz § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r. poz.1800).